

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului proiectului pentru concursul „Stimularea excelenței în cercetare”
pentru anii 2025-2026, 25.80012.0807.34SE Războiul undelor – Moldova Sovietică în
programele Europei Libere, dr. hab. Sergiu MUSTEAȚĂ,

Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
din Chișinău, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați
(Biroul Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a
Moldovei din 19 decembrie 2025)

**I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect
în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului:**

Etapa 2025 a proiectului și-a propus să investigheze prin intermediul documentării și valorificării
surselor istorice din arhivele Republicii Moldova și a României pentru investigarea rolului pe
care l-a avut Radio Europa Liberă/Radio Libertatea în modelarea percepțiilor și
comportamentelor societății sovietice moldovenești în perioada Războiului Rece. Având în
vedere că până la această etapă au fost consultate circa 270 de documente de arhivă, considerăm
că baza factologică a proiectului la această etapă poate fi considerată una consistentă.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Diseminarea rezultatelor obținute s-a realizat prin intermediul prezentării a 5 comunicări
științifice în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale. Totodată, la 9 decembrie
a fost organizată o masă rotundă cu tema „Rolul mass media în confruntarea dintre URSS și
Occident în perioada Războiului Rece”.

**III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme
de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):**

Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute până la această etapă poate fi cuantificată
prin intermediul cunoașterii mecanismelor propagandei sovietice și a rezistenței informaționale
din RSSM, precum și prin consolidarea memoriei istorice și prin contribuția la dezvoltarea
culturii democratice în spațiul Republicii Moldova, un spațiu supus în permanență pericolului
dezinformării și manipulării opiniei publice. Considerăm că rezultatele obținute și procesul de
diseminare a acestora pot spori vigilența cetățenilor, în scopul evitării fenomenelor distructive la
nivel societal.

IV) Colaborarea la nivel internațional și național:

Activitățile de colaborare la nivel internațional s-au realizat prin intermediul parteneriatelor cu
Institutul de Istorie N. Iorga a Academiei Române, Facultatea de Istorie a Universității din
București, cu Arhivele Naționale din România, iar la nivel național - cu Institutul Național de

Studiere a Totalitarismului, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității etc., instituții relevante pentru implementarea obiectivelor proiectului.

Punctaj mediu acordat: 23,7

Concluzii, recomandări: Proiectul cu tema Războiul undelor – Moldova Sovietică în programele Europei Libere reprezintă o cercetare valoroasă pentru identificarea, prevenirea și combaterea dezinformării, prin apelul la bunele practici aplicate de una dintre cele mai respectate instituții media din perioada războiului rece - Radio Europa Liberă, care de-a lungul anilor a reușit să transmită știri, informații obiective și analize în limbile țărilor din blocul comunist (inclusiv româna), combătând propaganda oficială sovietică și oferind o perspectivă alternativă, promovând democrația și libertatea de exprimare și devenind o voce crucială pentru populația din spatele cortinei de fier, informând și inspirând mișcările anticomuniste. Utilitatea și relevanța cercetării se exprimă și prin intermediul documentelor identificate și studiate în arhivele naționale ale celor două state: Republica Moldova și România, în vederea stabilirii cadrului exact de activitate a acestei instituții media atât de populare în perioada de influență sovietică și modalitatea în care această instituție media a contribuit la răspândirea ideilor despre democrație, drepturile omului, libertatea de gândire și economia de piață în țările lagărului socialist. Per ansamblu, etapa 2025 a proiectului s-a caracterizat prin documentare și valorificarea surselor istorice în vederea integrării rezultatelor în circuitul academic, prin intermediul evenimentelor științifice la care a participat echipa proiectului.

Timpul restrâns nu le-a permis executorilor să prezinte rezultate cu impact major, mai degrabă se vede o continuitate științifică și științifico-editorială realizată de conducătorul de proiect din anii anteriori. Se recomandă să fie prezentate contribuțiile concrete ale tuturor membrilor de proiect.

Este indicat greșit denumirea celor două unități arhivistice din Republica Moldova: AOSPRM și Arhiva Națională a Republicii Moldova. Or, se știe bine că denumirea actualizată ale acestor instituții arhivistice (comasate) este Agenția Națională a Arhivelor.

Era bine dacă executorii veneau și cu niște propuneri concrete de contracarare a elementelor propagandistice, inerente astăzi în contextul războiului din Ucraina.

Ar fi fost relevant dacă la masa rotundă organizată „Rolul mass media în confruntarea dintre URSS și Occident în perioada Războiului Rece” ar fi fost invitați și specialiști în domeniul mediatic din cadrul facultăților de profil de la instituțiile de învățământ superior din țară.

Se propune calificativul general: BINE

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP